Stichting Follow a Muse

Jaarverslag & jaarrekening 2019

1.	Inleiding	2
2.	Projecten & Activiteiten	4
3.	Marketing en promotie	7
4.	Spreiding apps	9
5.	Feedback van de gebruikers	11
6.	Organisatie	16
7.	Jaarrekening & verantwoording	18

1. INLEIDING

In 2019 werkte Follow a Muse (FAM) aan haar lange termijn ambities, zoals geformuleerd in het beleidsplan 2019-2024.[1] Een van de uitgangspunten van FAM is om in 2024 een breed, online aanbod educatieve apps te realiseren met leerlijnen voor muziek, dans, beeldende vorming en erfgoed.

Nieuwe digibord-apps
De samenwerking met Teylers Museum ten behoeve van een app voor beeldende vorming is een eerste app in de richting van de ambities voor 2024. FAM produceerde met Teylers Museum de digibord-app *Grootmeesters.*
Daarnaast zette FAM in 2019 de plannen door voor een reeks waarmee we *Meer dans in de Klas* willen brengen. Zo kwam het projectplan voor de *Coppélia*-app (i.s.m. het Nationale Ballet/Balletorkest) tot stand en is een start gemaakt met de fondsenwerving.

Online platform
Om de beoogde breedte van het aanbod van FAM te benadrukken, heeft FAM in 2019 een inlogmodule binnen onze website ontwikkeld, die online toegang geeft tot de apps. Hiervoor is de website ingrijpend aangepast. Gedurende 2019 is dit een on going project.
Alle educatieve apps zijn in 2019 omgezet van IOs naar HTML5. Ook de oudste app *Amon en Amara* is hier in meegenomen en voorzien van lesbrieven en een online hiërogliefentoetsenbord. De apps zijn getest, getest en nog een keer getest. De vernieuwde website met inlogmodule wordt eind februari 2020 gelanceerd.

Er zijn diverse voordelen van online gebruik van de apps. Leerkrachten kunnen zonder tussenkomst van ICT beheerders direct met het educatieve materiaal aan de slag. Ze hoeven alleen een account aan te maken en wifi in de klas te hebben. Een ander voordeel is, dat FAM meer mogelijkheden krijgt om het gebruik van de apps te monitoren via Google Analytics. Eventuele toekomstige digibord-apps zal FAM alleen nog als online versie ontwikkelen.

Verspreiding van de apps
In 2019 verliep de verspreiding van de educatieve digibord-apps weer voorspoedig, ondanks een karig publiciteitsbudget. Eind 2019 hebben ruim 2800 leerkrachten apps bij FAM aangevraagd. FAM profiteert van de *long tail*. Maar liefst 80% van de aanvragers geeft aan hoe zij bij FAM terecht zijn gekomen. Oude nieuwsberichten en tijdschriftartikelen worden genoemd, naast social media platforms als pinterest en Facebook. FAM zal zorgen voor een beter vindbare positie in Google.

[1] https://followamuse.nl/wp-content/uploads/2019/03/20190321_FAM-Beleidsplan-2019-2024.pdf

Presentaties
FAM heeft belangstelling voor de digibord-apps gegenereerd door presentaties te geven tijdens onderwijsbeurzen en bijeenkomsten van leerkrachten, directeuren en ICC-ers.

Organisatie
Het eerste kwartaal van 2019 stond in het teken van de implementatie van een nieuw bestuursmodel. FAM stapte over op een model met een Raad van Toezicht. In mei 2019 namen we afscheid van de bestuursvoorzitter Kees Weeda en verwelkomden we Hans Lodders die het stokje van hem overnam en sinds juni 2019 voorzitter is van de Raad van Toezicht.

FAM heeft in mei 2019 een Anbi-status voor Onderwijs gekregen. Ten behoeve van de verkrijging van deze status zijn in de eerste maanden van 2019 alle nodige administratieve en juridische handelingen afgerond.

Hans Lodders (vz)	Ruud van Megen	Katelijn van Voorst

2. PROJECTEN & ACTIVITEITEN

Hieronder volgt een meer gedetailleerde opsomming van de activiteiten die FAM ten behoeve van haar projecten heeft ondernomen. De projecten en activiteiten hebben betrekking op de ontwikkeling, productie, promotie en distributie van de digibord-apps en daaraan gerelateerde activiteiten.

Grootmeesters-app (samenwerking met Teylers Museum)
Productiefase en oplevering Alfaversie

- In het voorjaar van 2019 is de productie van de Grootmeesters-app van start gegaan. Voor de herfstvakantie, in oktober, kwam de Alfaversie gereed voor de test. Er hebben acht leerkrachten getest en feedback gegeven.

Pioniersfase Betaversie

- Naar aanleiding van de feedback op de Alfaversie is de app gefinaliseerd en klaargemaakt voor de pioniersfase. Er zijn vijf pioniers aan de slag gegaan met de app. FAM heeft een Survey Monkey formulier voor de feedback ingericht. De pioniersfase duurt tot en met mei 2020. Teylers Museum heeft als dank een gratis workshop 'Etsen als Rembrandt' aangeboden aan de pioniers. Na afloop produceert FAM een pioniersrapport.

Marketingplan

- FAM heeft ten behoeve van de lancering van de Grootmeesters-app al in 2019 een marketing- en communicatieplan geproduceerd, inclusief een activiteitenplan op hoofdlijnen met de belangrijkste communicatiekanalen & -momenten. In maart begint de communicatie, ook via nieuwsberichten van Teylers Museum.

Productie promotie- en communicatiemiddelen

- FAM zal in mei 2020 persberichten voor vakpers en social media produceren, een apptrailer maken, liefst in samenwerking met een school. Ook wordt een promotiekaart geproduceerd om uit delen op onderwijsbijeenkomsten.

Exploitatie apps

- Start juli-augustus 2020.
- FAM zoekt nog additionele fondsen om de uitrol en de exploitatie te bekostigen van de Grootmeesters-app. Als het Concertgebouworkest bereid is wederom een exploitatiecontract met FAM af te sluiten, kan hier ook de exploitatie van andere apps van profiteren.

Vernieuwde Amon & Amara.

- Voor de nieuwe website heeft FAM in de zomer van 2019 lesbrieven en een aantal interactieve elementen ontwikkeld bij de *Amon&Amara* app (i.s.m. Rijksmuseum van Oudheden). Studio Parkers kreeg de opdracht dit materiaal te programmeren en vorm te geven.

Online versies Carnaval der dieren & Romeo, Julia, Schilderijen van een tentoonstelling & Peter en de wolf

- De online versies van *Carnaval der Dieren* en *Romeo & Julia* waren betrekkelijk gemakkelijk te realiseren. De HTML versies van deze apps zijn begin 2019 gereed gekomen. *Schilderijen van een tentoonstelling* omzetten, was aanzienlijk moeilijker vanwege de vele, interactieve maak-onderdelen die allemaal bewaard moeten kunnen worden. *Peter en de Wolf* vroeg weer om andere redenen veel aandacht en tijd.
- FAM heeft lesbrieven, handleidingen en andere teksten voor de apps aangepast en soms herschreven.
- FAM heeft specificaties geformuleerd voor het omzetten van de pc-versies naar de online-versies. Daarnaast de begeleiding en regie georganiseerd voor de ontwikkelaar Studio Parkers en de ontwikkelaar Kiss the Frog.
- FAM heeft testscripts voor gebruikerstesten geschreven en testresultaten verzameld, verwerkt. Daarnaast begeleiding verzorgd van Studio Parkers en Kiss the Frog bij het verwerken van de testresultaten.

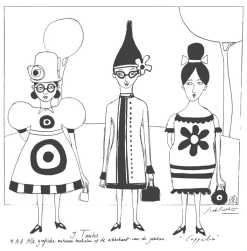

Projectplan en begroting Coppélia-app

- In samenspraak met Het Nationale Ballet, Balletorkest, lesbriefauteur Renske Hoogervorst en Ton Meijer, erfgenaam van Sieb Posthuma, schreef FAM het projectplan.
- FAM heeft het projectplan, de begroting en de subsidieaanvraag gereedgemaakt voor dit project.
- Indienen subsidieaanvraag in juli 2019 bij acht fondsen.

Overige fondsenwerving t.b.v. reeks dansapps – samenwerking met HNB / Sally Maastricht / Introdans / ISH

- FAM heeft 18 particuliere fondsen benaderd en bij acht fondsen daadwerkelijk subsidie aangevraagd voor *Coppélia*; de eerste dans-app van een reeks.
- In januari 2019 heeft FAM een gesprek gevoerd met Andrew McKay van Van Lanschot om te verkennen of het mogelijk is een pitch te houden op een van Lanschot sessie voor klanten die op zoek zijn naar een (goed) doel om te steunen.
- Gesprekken gevoerd met medewerkers van het Ministerie van OCW.
- Gesprekken gevoerd met het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Spin-off muziek-apps Koninklijk Concertgebouworkest (samenwerking Lili Schutte RCO)

- De *Peter en de wolf-app* is ingezet ter voorbereiding op schoolbezoek aan de live uitvoering van *Peter en de Wolf* (april 2019) in het nieuwe RCO House. In totaal hebben vijf scholen aan dit project meegedaan.
- FAM heeft bijgedragen aan de vorming van de klankbordgroep t.b.v. ontwikkeling van de educatieve filmpjes over muziek die worden ontwikkeld door RCO in 2020
- *Melbourne Philarmonic Orchestra* : De muziek-apps van FAM en het Concertgebouworkest zijn het Melbourne Philarmonic Orchestra opgevallen. FAM heeft in 2019 gesprekken gevoerd met educatiemedewerker Jennifer Lang en later met de 'director of learning & Innovation' John Nolan. Onderzocht wordt of het overnemen van de templates van de apps een optie is. Het orkest verzorgt een gebied rondom Melbourne (Victoria). Het is eervol om uit alle mogelijke educatieve projecten te zijn geselecteerd als voorbeeldstellend.

3. MARKETING EN PROMOTIE

Er is nauwelijks budget voor marketing en promotie van de digibord-apps. De promotie van FAM drijft op het enthousiasme van de directeuren / bestuurders om (online) 'free publicity' te generen. FAM moet het hebben van mond-tot-mond reclame. Zo wordt activiteit op Social Media opgepikt en gedeeld door enthousiaste gebruikers van de apps & lesmateriaal. FAM zal in de toekomst manieren onderzoeken om haar gebruikers actiever bij de promotie van het lesmateriaal te betrekken.
Uit het netwerk van FAM komen regelmatig uitnodigingen voor onderwijsbijeenkomsten. Het promotiemateriaal van de apps (kaartjes, brochure, advertenties) wordt veelal bekostigd uit subsidies of door de culturele instellingen waarmee FAM samenwerkt.

Reguliere online promotieactiviteiten

- Berichten op Facebook
- Berichten op Linkedin
- Posten op borden van Pinterest
- Plaatsen van nieuwsberichten op de website van FAM
- App-trailers plaatsen op het Youtube kanaal van FAM

Promotieactiviteit in print

- Adverteren in de ICC Gids. Vakpublicatie voor ICC-ers in PO (oplage 9000)
- Maart: vermelding van de muziek-apps in de AMA folder. In deze folder staat het educatief aanbod van Amsterdamse Culturele Instellingen. De folder wordt verspreid onder Amsterdamse scholen.

Promotie van de apps tijdens kennisdagen en beurzen

FAM heeft in 2019 workshops en demonstraties gegeven tijdens diverse vakbeurzen en kennis- en informatiedagen. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste evenementen op het gebied van cultuureducatie waar FAM de educatieve apps heeft gepromoot en toegelicht.

- 22-26 januari NOT – de tweejaarlijkse onderwijsbeurs. Toonaangevende beurs voor onderwijs professionals op het gebied van onderwijs(innovatie).
- 20 maart: Popcorn onderwijsfestival. Op dit festival waren ca 250 onderwijsprofessionals uit Noord Holland. FAM had een stand met promotiemateriaal op de onderwijsmarkt.
- 17 april: speeddate voor PO leerkrachten die de opleiding tot ICC-er volgen. Georganiseerd door Kunstcentrum t Hart in Haarlem. FAM gaf hier een presentatie voor 25 leerkrachten over haar digitale aanbod voor cultuureducatie.
- 6 november: bijeenkomst van circa 200 ICC-ers en groepsdocenten uit de regio van Kunstencentrum Beverwijk. FAM verzorgde drie workshop's van 45

minuten over de muziek-apps. Voor iedere workshop hadden zich ca 20 leerkrachten (het maximum) ingeschreven.

- 6 december; FAM gaf een workshop over de muziek-apps aan 35 vak- & groepsleerkrachten van de ZMLK school de Schelp in Haarlem (speciaal onderwijs). De workshop was georganiseerd door de ICC-er van de school in het kader van deskundigheidsbevordering van de leerkrachten.

Op het online aanvraagformulier (website van FAM) vullen de meeste aanvragers (ca. 80%) in hoe ze over de apps gehoord hebben. Hieronder volgt een samenvatting van de antwoorden van de 727 aanvragers uit 2019.

- Door de zoeken op internet (google)
- Pinterest
- Gezien in de ICC-gids
- Youtube (apptrailers)
- Via een van de bijeenkomsten waar FAM een workshop of presentatie gaf
- Via ICT coördinator cursus Arno Coenders (4 jaar op een rij worden de digibord-apps gebruikt als voorbeeld van goed digitaal lesmateriaal)
- Via de iPad versies van de apps (gratis in de App Store)
- Aangeraden door collega's
- Link schoolbord portaal (https://www.digibordopschool.nl/pagina/muziek)
- Blogs van Juf Maaike (www.jufmaaike.nl)
- Facebook forum Kleuterwereld digitaal
- tijdschrift Zonnekind (Uitgeverij Averbode). De app 'Carnaval der dieren' wordt daarin aangeraden bij muzische tips.
- www.mirandawedekind.nl schrijft over de muziek-apps in haar blog.
- Via facebookgroep: inspiratie muziekles primair onderwijs
- Via School tv – Apennoten XL

FAM profiteert (nog steeds!) van de 'long tail' van recensies uit voorgaande jaren in

- Blad lezen (2016)
- Blad Pyramide (2016)
- De gids '125 leerzame apps' van Kennisnet (uit 2016)
- Uitzending Podium Witteman (tv – april 2017)
- Vakblad COS (2017)

4. SPREIDING VAN DE APPS

FAM houdt sinds 2014 bij door welke partijen de apps worden aangevraagd en maakt hiervan geregeld rapportages. In 2019 hebben we 727 aanvragen geteld. Eind 2019 stond het totaal van de aanvragen (start april 2024) op 2856. Dit aantal kan als volgt worden gespecificeerd:

- 2440 basisscholen*
- 10 Stichting besturen; meerdere daarvan hebben onze apps op al hun (tussen de 10-20) basisscholen geïnstalleerd.

**inschatting; gemiddeld gebruiken 2 klassen (à 25 kinderen) per school één van de apps.*

Verder is de app aangevraagd door

- PABO docenten voor (alle locaties van) hun PABO's - Tilburg, Helmond, Den Bosch, Groningen, Zwolle, Leiden, Haarlem, Utrecht, Gent, Amsterdam, Hasselte, Ede, Veghel, Eindhoven, Den Haag, Gouda, Rotterdam, Alkmaar, Brussel.
- PABO studenten om te bekijken voor toekomstige stage op basisschool
- Kunstcentra (deze bedienen doorgaans 10 tot 30 basisscholen)
- Muziekscholen (deze bedienen doorgaans 10-20 basisscholen)
- Docenten met een eigen (regionaal) muziekproject.
- Conservatorium docenten (Utrecht / Den Haag)
- VO docenten
- Bibliotheek (lees) coördinatoren
- Recensenten (Wikiwijs / Kennisnet / Mediasmarties/ Mijn Kind Online / COS vaktijdschrift / LKCA)
- Particulieren (die we verwijzen naar de iPad versies in de App store)
- De aanvragers zijn verspreid over héél Nederland, niet alleen in de Randstad. De apps worden ook door Belgische en enkele Duitse basisscholen aangevraagd.

Herhaalgebruik

Wat we weten over hergebruik is anekdotisch - wordt niet 'gemeten'. Veel vakdocenten hergebruiken de app. Vakdocenten zijn vaak freelancers, geven op meerdere scholen les en vragen bijvoorbeeld al meerdere jaren iedere keer voor een andere school -een van de- muziek apps aan.

- PABO's Tilburg en Den Bosch gebruiken de reeks muziek app(s) al voor 4de jaar op een rij in hun curriculum voor vakspecialist-muziek studenten & voor minor studenten. Ook de PABO's in Utrecht en de hogeschool Stenden (Meppel) hebben de apps opgenomen in hun curriculum.

Opname in educatieve publicatie ThiemeMeulenhoff

- Imago Mediabuilders benaderde FAM in opdracht van ThiemeMeulenhoff voor het lesboek *Activiteiten bij leren* in de serie *Traject Welzijn*; een lesmethode voor het mbo (oplage 2.500 stuks). In deze lesboeken willen de auteurs graag tekst over de app Carnaval der Dieren opnemen. Hiervoor is door het Koninklijk Concertgebouworkest toestemming gegeven.

ICT-beheerorganisaties
De apps staan inmiddels bij ruim 30 ICT beheerorganisaties in het systeem, waaronder de 5 grootste ICT beheerorganisaties. Schatting is dat circa 5000 van de totaal circa 6900 basisscholen in Nederland klant zijn van één van deze 30 organisaties.

Hieronder volgt een opsomming van de grootste ICT-beheerorganisaties die de apps hebben opgenomen in hun systeem

- De Rolf Groep
- Skool Atomatisering
- Heutink ICT
- Actacom
- Cloudwise
- Winsys
- Unilogic (voornamelijk dekking in Limburg)

5. FEEDBACK VAN GEBRUIKERS

We vragen de leerkrachten die de digibord-apps gaan gebruiken altijd om feedback te sturen. Gelukkig wordt aan die oproep vaak gehoor gegeven. Hieronder een bloemlezing uit de feedback die in 2019 is gegeven.

Groepsleerkracht basisschool Veenendaal (alle 4 de apps)

> ' . . . Al surfend op internet op zoek naar suggesties voor een muzikaal project, kwam ik dit tegen. Ziet er geweldig uit! We willen graag starten in de week voor de voorjaarsvakantie en eind maart afsluiten met een muzikale avond voor ouders en kinderen.'

Groepsleerkracht groep 1-2 basisschool Eindhoven (Carnaval der dieren)

> '. . . Ik vind het een hele leuke, handzame, complete app.
> Leuk dat je de kinderen de verschillende instrumenten kunt laten zien en horen. De tekeningen van Fiep maken het geheel op een humoristische wijze af. De kinderen kunnen ook zelfstandig met de app aan de slag. De memoriespellen sluiten goed aan op de ontwikkeling van de kleuters.'

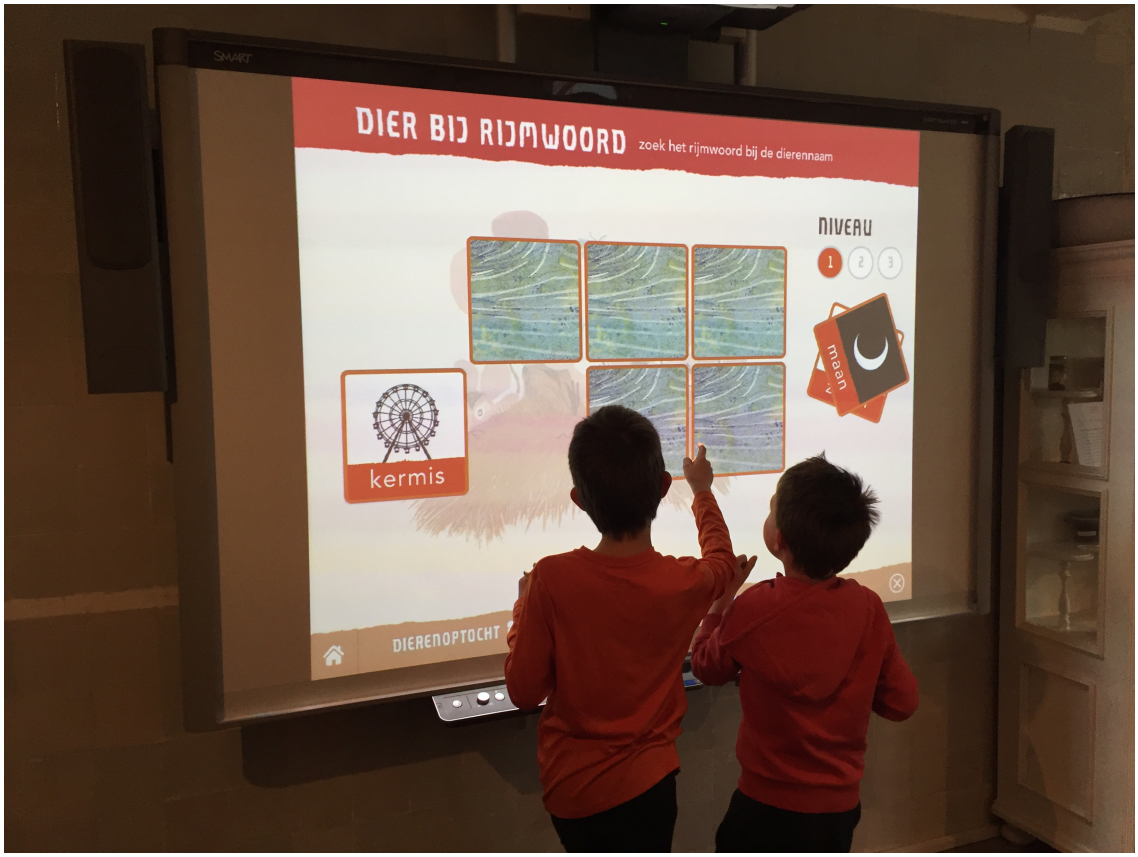

Leesconsulent basisonderwijs Weert, (Carnaval der dieren)

'Ik ben leesconsulent voor het basisonderwijs in de gemeente Weert. Ik werk vanuit de bibliotheek. In Weert is een school waar ik vaak ga voorlezen aan kleuters. Het is een school met veel anderstalige kinderen. Daarom probeer ik altijd als ik een boek voorlees er toepasselijke muziek, liedjes en bewegingen bij te bedenken. Zo kunnen de kinderen het verhaal met verschillende zintuigen ervaren. .....

Muziek, ritme en taalontwikkeling zijn nauw met elkaar verbonden. Ik merk echt dat muziek, gerelateerd aan het verhaal, een flinke meerwaarde heeft bij het stimuleren van het (voor)leesplezier en de taalontwikkeling. Op alle scholen waar ik als leesconsulent kom probeer ik dit ook te promoten en doe ik het altijd voor . . . .Tot mijn grote schaamte had ik nog nooit van jullie projecten gehoord. Ik zal mijn scholen hierover informeren.'

Vakdocent muziek, basisschool België.

'Ik ben al gebruiker van de apps Peter en de wolf, Romeo en Julia en Schilderijen van een tentoonstelling. De apps zijn heel gebruiksvriendelijk en de kinderen vinden ze ook erg leuk !! Dikke pluim voor jullie.'

PABO student, Leiden (Carnaval der dieren)

'Wat een prachtige app! Hartelijk dank. Ik zal ze in eerste instantie thuis gebruiken voor het voorbereiden van lessen, daarna zal ik ze ook op mijn stageschool introduceren.'

Groepsleerkracht, basisschool Middelburg

'2 jaar geleden hebben we met groep 4 gewerkt met jullie app van Peter en de Wolf in het kader van onze muziekimpuls en een groot schoolproject over muziek willen we graag ook gebruik maken van de andere apps.'

Groepsleerkracht basisschool België (Carnaval der dieren)

'. . . We gebruikten de app 'carnaval der dieren' vrijdag in de klas, en het was een echt succes! Heel kwaliteitsvol en aantrekkelijk materiaal, echt een meerwaarde! Dank je wel!'

Vakdocent onderbouw basisschool België (Carnaval der dieren)

'Ik geef dit muziekstuk momenteel in drie klassen. Hoe kan ik aan de app van carnaval der dieren geraken ? Ik kijk er naar uit want de leerlingen vinden de speurtocht naar de dieren alvast top. Nooit gedacht dat ze "muziek luisteren " zo leuk zouden vinden.'

Vakdocenten, basisschool IJmuiden (Carnaval der dieren)

' . . . Gisteren heb ik Carnaval der dieren geïnstalleerd. En wat hebben we ervan genoten. Eerst klassikaal, later zat er een groep voor het bord. Gisteren waren de spellen hot. . . . . De instrumenten worden bekeken en besproken. Hoeveel plezier kun je hebben over klassieke muziek? Heel veel dus! Ze kunnen het heel zelfstandig, dus dat is fijn. Ik vind dit echt weer een aanvulling. Volgende week de andere app.'

Groepsleerkracht, basisschool in Mierlo (Carnaval der dieren)

'Het downloaden van het materiaal is gelukt en het ziet er heel aantrekkelijk uit. Hartelijk dank voor de mooie lessen!'

Groepsleerkracht basisschool Drongen, België (Carnaval der dieren)

'Ik wil jullie van harte feliciteren en bedanken! Het materiaal dat jullie doorstuurden was echt fantastisch. De kleuters waren er helemaal van in de ban, en ik ook!'

Groepsleerkracht, Melsele, België

'Wij hebben met volle teugen kunnen genieten van de kennismaking met de muziek app van Carnaval der dieren en hebben dit gedurende 3 weken uitgewerkt in de klas. Zowel de 4 -jarigen als 5 -jarigen konden al vlot met de app op de PC in de kleuterklasjes overweg en hebben heel wat bijgeleerd over de muziekinstrumenten, ritmes en klassieke muziek dat aanbod kwam. Dank je wel voor deze educatieve en zeer muzikale apps die jullie mij doorstuurde.'

Vakdocent muziek, basisschool Posterholt

'Bij informatie zoeken over de schilderijententoonstelling kwam ik een afbeelding tegen om je eigen tentoonstelling te maken. Dat vond ik mooi om leerlingen zelf na te laten denken en bezig te laten zijn over en met muziek. Ook Peter en de wolf gebruik ik vaak in de onderbouw. Mooi om weer eens vanuit andere perspectieven met muziek aan de slag te gaan en mezelf weer te ontwikkelen, nu door meer gebruik te maken van ICT.'

Leerkracht speciaal basisonderwijs, Hoensbroek over Carnaval der dieren

'Ik heb een aantal weken met materialen uit deze app gewerkt en het bevalt erg goed. De leskaarten zijn ontzettend goed opzet en er wordt aandacht besteed aan verschillende aspecten van muziekonderwijs. Ook de kinderen zijn ontzettend enthousiast. Ze genieten van de filmpjes op het bord en spelen graag geluidenmemory. Daar ik zelf in het speciaal onderwijs werk, pas ik sommige leskaarten aan en worden de leskaarten regelmatig herhaald. Doordat ze eenvoudig van opzet zijn, is het ook gemakkelijk om ze naar eigen inzicht iets aan te passen. Hopelijk worden er nog meer educatieve apps voor de kleuters ontwikkeld, want het is absoluut een verrijking voor het muziekonderwijs. . . . '

Vakdocent muziek speciaal onderwijs, Amersfoort

'Ik heb gebruikt: themalied, fossielen, volière, leeuw. Het was fijn om met het materiaal te werken. Themalied: leuk! Couplet en refrein kort en bondig, melodie goed te volgen. Grafisch: heel erg aansprekend, leuk ook dat het wat beweegt. . . Video's: heel leuk om te zien, grappig gedaan. De leskaarten zijn overzichtelijk en handzaam. Ook het overzicht van de kaarten bij elkaar, instructie voor aanleren van een lied etc vind ik allemaal heel nuttig, zeker voor niet-vakdocenten.'

Recensent blog thuisonderwijs over de muziek apps, 28 november 2019

'Ik heb de apps gelijk gedownload en ze zien er echt fantastisch uit! Ik ben helemaal onder de indruk en we gaan er veel plezier van hebben. . . . . Jullie andere apps klinken ook erg interessant. Die over Egypte ziet er erg mooi uit. En dat tekenen met de grootmeesters, ik zou bijna willen dat mijn kinderen daar al oud genoeg voor waren. Ik vind het echt geweldig dat mensen met zo veel liefde en aandacht iets maken waardoor vakken die normaal vaak minder aandacht krijgen sneller en gemakkelijker gegeven kunnen worden.'

Groepsleerkracht basisschool Haarlem

'.... heb ik ook de app van Peter en de wolf gebruikt. Het was een groot succes. Er is geluisterd, gezongen, gekeken, gekleurd en geknipt.
... Ik kijk ernaar uit om ook de app van groep 1-2 en 5-6 uit te proberen. Alles was goed te vinden, de kwaliteit van geluid en beeld was prima, lessen waren duidelijk en goed uitgewerkt...kortom gefeliciteerd met jullie werk.'

Groepsleerkracht basisschool in Den Haag (over dans app Parade)

'De doelen waren duidelijk. Alle lesbrieven had ik vooraf uitgeprint en in een mapje gestopt. ..... Het werkt heel eenvoudig. Leerkrachtvriendelijk.'

6. ORGANISATIE

FAM is een kleine stichting met een bescheiden begroting en weinig overhead. De stichting heeft geen winstoogmerk en de organisatie is ideëel van karakter. FAM heeft sinds mei 2019 een ANBI status voor Onderwijs.

In 2019 is een transitie afgerond naar een nieuw bestuursmodel met dagelijks bestuur en een Raad van Toezicht (RvT). De RvT heeft een toezichthoudende en controlerende functie. Het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen de organisatie. Daarnaast is het de functie van het bestuur om strategische beleidsplannen te ontwikkelen en uit te voeren, de relaties en de partners van de stichting te onderhouden, fondsen te werven, communicatie en P&R te organiseren.

De RvT doet zijn werk onbezoldigd. De directeuren-bestuurders verrichten onbezoldigd werkzaamheden met betrekking tot beleidsvoorbereiding, communicatie, relatiebeheer, vertegenwoordiging en promotie. De Raad van Toezicht kan opdracht verlenen aan de directeur-bestuurders om projecten uit te voeren. Statutair en reglementair stelt de RvT de honoraria en verdere arbeidsvoorwaarden vast van de directeuren-bestuurders. FAM onderschrijft de Code Cultural Governance die stelt dat bezoldiging moet passen bij het karakter van de instelling en in overeenstemming moet zijn met wettelijke voorschriften en sociaal-maatschappelijke opvattingen.

De twee directeuren-bestuurders zijn
- Klazien Brummel (directeur-bestuurder)
- Berlinda Kerkhof (directeur-bestuurder)

FAM had in 2019 drie leden van de Raad van Toezicht
- Hans Lodders (voorzitter)
- Ruud van Megen (penningmeester)
- Katelijne van Voorst (secretaris per 21 maart 2016)

Rooster van aftreden

Naam	Functie	Datum 1e benoeming	Jaar laatste benoeming	2019	2020	2021	2022
Hans Lodders	Voorzitter	1 juni 2019	2027				
Katelijn van Voorst	Secretaris	11 maart 2019	2027				
Ruud van Megen	Lid – penningmeester	11 maart 2019	2027				

Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor 4 jaar met de mogelijkheid van een eenmalige herbenoeming van voor een periode van 4 jaar.

De Raad van Toezicht heeft in 2019 eenmaal vergaderd. Mei 2019. Gedurende het jaar is geregeld telefonisch en/of per email contact geweest tussen de bestuurders en de leden van de RvT.

Activiteiten ten behoeve van de organisatie
Hieronder volgt een opsomming van activiteiten ten behoeve van de organisatie:
Kees Weeda uitgeschreven uit de KvK in juni 2019
Hans Lodders ingeschreven inde KvK in juni 2019

7. JAARREKENING & VERANTWOORDING

FAM heeft een kleine begroting en een minimale overhead. De inkomsten van de stichting zijn afkomstig uit projecten en uit de diensten die de stichting aan culturele instellingen aanbiedt. Sinds juli 2019 komen daar ook subsidies bij die toegekend zijn voor de productie van de app voor beeldende vorming *Grootmeesters* (in samenwerking met Teylers Museum). Uit de inkomsten worden honoraria en vaste lasten bekostigd; kantoorkosten (een 'friendly' priced membership Spaces), het hosten en onderhouden van de website.

Er zijn geen langlopende verplichtingen, er zijn geen schulden. De financiële situatie van de stichting is in de afgelopen vijf jaar niet gewijzigd. De kosten zijn in de afgelopen jaren op hetzelfde niveau gebleven de inkomsten blijven minimaal.

De markt voor leermiddelen voor cultuuronderwijs is een precaire markt. Het is reëel te stellen dat ontwikkeling en verspreiding van leermiddelen voor cultuuronderwijs niet zonder donaties/financiële ondersteuning kan en sterk drijft op idealisme.

Stichting Follow a Muse
Datum: 27-02-2020

Balans t/m 31-12-2019

Code	Omschrijving	Activa	Passiva
	10 Bezittingen		
10000	Bank (Triodos)	20.814,27	
10010	verschil balans en bank		71,78
	Totaal 10 Bezittingen	20.814,27	71,78
	100 Eigen vermogen		
9012	algemene reserve / eigen vermogen		12.839,65
9013	gestort in Stichting door K. Brummel		2.797,41
9014	gestort in Stichting door B. Kerkhof		3.005,00
	Totaal 100 Eigen vermogen	0,00	18.642,06
	250 BTW		
9004	Voorbelasting		0,57
9006	BTW R/C		2.099,03
9007	BTW af te dragen Laag		0,08
9008	BTW Af te dragen Hoog		0,75
	Totaal 250 BTW	0,00	2.100,43
	Saldo		
		20.814,27	20.814,27

Toelichting op de balans
Eigen vermogen is opgebouwd door stortingen van directeur-bestuurders over een periode van drie jaar (2013 tot en met 2015) om de continuïteit van de Stichting te waarborgen en om een buffer op te bouwen in geval van een negatief resultaat van de Winst en Verlies rekening. De Algemene reserve is opgebouwd door de positieve resultaten op de balans jaarlijks in de algemene reserve te storten. Het positieve resultaat wordt vooral geboekt omdat de directeur- bestuurders besluiten minder honoraria in rekening brengen voor de project gerelateerde activiteiten. Feitelijk zijn dit ook stortingen van de directeur-bestuurders in de Stichting.

Op de post BTW R/C staat nog een bedrag dat FAM betalen moet over het 4de kwartaal 2019.

Stichting Follow a Muse
Datum: 27-02-2020

Winst & verlies 01-01-2019 t/m 31-12-2019

Code	Omschrijving	Verlies	Winst
9999	Eindresultaat	7.222,23	
	1000 directe kosten toe te wijzen aan projecten		
1001	projectgerelateerde honoraria FAM productie apps (KCO)	5.750,00	
1002	projectgerelateerde honoraria FAM exploitatie apps (KCO)	9.000,00	
1009	overige directe kosten prod. en expl. apps KCO/NDT	106,74	
1010	overige directe kosten prod. & expl. app (Teylers)	19.214,00	
	Totaal 1000 directe kosten toe te wijzen aan projecten	34.070,74	0,00
	2000 bestuurskosten FAM		
2002	overige bestuurskosten	235,74	
	Totaal 2000 bestuurskosten FAM	235,74	0,00
	3000 kosten beheer en administratie FAM		
3001	ontwerp huiststijl en website (Julia)	1.019,48	
3002	marketing, promotie en presentatie kosten	217,50	
3003	Kantoorbenodigdheden	87,56	
3004	Bankkosten	138,10	
3005	projectondersteuning (Basecamp)	302,60	
3007	hosting /domeinregistratie (Yourhosting,Greenhost)	155,00	
3008	onderhoud website / klantendatabase (Thomas)	7.169,00	
3009	huisvesting (Spaces)	3.442,67	
3010	Catering (Spaces)	382,84	
3011	Accountants- en administratie en juridische kosten	1.178,00	
3013	overige algemene kosten FAM	430,24	
	Totaal 3000 kosten beheer en administratie FAM	14.522,99	0,00
	5000 subsidies productie		
5001	productie Grootmeesters app (ism Teylers)		36.500,00
	Totaal 5000 subsidies productie	0,00	36.500,00
	7000 inkomsten productie		
7009	productie browserapps CDD en RJ (KCO)		2.200,00
7010	productie browserapps PW en ST (KCO)		4.600,00
	Totaal 7000 inkomsten productie	0,00	6.800,00
	8000 inkomsten exploitatie		
8001	exploitatie app reeks KCO		12.751,70
	Totaal 8000 inkomsten exploitatie	0,00	12.751,70
	Saldo		
		56.051,70	56.051,70

Toelichting op de winst en verliesrekening

Kosten

FAM onderscheidt drie kostengroepen

1. Kosten direct toe te wijzen aan projecten: Hieronder vallen o.a. de project gerelateerde honoraria aan FAM directeur-bestuurders. Kosten in deze groep zijn gedeclareerd bij de culturele instellingen waarmee FAM samenwerkt. Deze instellingen ontvingen en beheerden subsidies en donaties die ten behoeve van de apps toegewezen waren. In het geval van de Grootmeesters app, worden de projectkosten betaald uit de toegekende subsidies die FAM zelf ontvangen heeft van fondsen, zonder tussenkomst van een culturele instelling.

   Let op: voor het Grootmeesters project zijn in 2019 nog maar een deel van de kosten gemaakt. De rest van de kosten vallen in boekjaar 2020.

2. Bestuurskosten: Onder deze categorie vallen de onkostenvergoedingen van directeur-bestuursleden en kosten voor de bestuursbijeenkomsten.

3. Kosten beheer en administratie FAM
   Onder deze categorie vallen alle kosten om de continuïteit van de organisatie van de Stichting te waarborgen. Deze kosten worden gemaakt om te zorgen voor maximaal bereik van de apps door marketing en promotie en om te zorgen dat gebruikers kunnen worden ondersteund bij het aanvragen, installeren en gebruiken van de apps.
   Naast de reguliere kosten zijn in 2019 extra kosten gemaakt voor de aanpassingen aan de website van FAM zodat de gebruikers een account kunnen maken en kunnen inloggen op de online-versies van alle apps. Daarnaast zijn de kosten van het omzetten van de *Amon en Amara* app naar een online versie door FAM zelf bekostigd en opgenomen in deze kostengroep.

Inkomsten

De inkomsten bestaan uit betalingen aan FAM -door de culturele instellingen waarmee wordt samengewerkt- voor het produceren en exploiteren van de apps. Aan de basis van exploitatie-inkomsten van het KCO ligt een jaarlijkse overeenkomst, die ieder jaar kan worden verlengd.
In 2019 heeft FAM subsidie ontvangen voor productie van de Grootmeesters-app.

Let op: op de winst & verlies rekening staat maar een deel van de toegekende subsidie. De rest van de subsidies wordt na afloop van het pionierstraject gestort (fonds 21) of kan direct gedeclareerd worden op basis van ingediende facturen (PB Cultuurfonds).